

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 141
din 13.02.2008**

Dosar nr.: 589/2007

Petiția nr.: 11049/02.10.2007

Petent: B M

Reclamat: Universitatea Politehnica București

Obiect: înscriere la facultate și sprijin în vederea obținerii unei camere având în vedere situația petentei, pentru a urma cursurile facultății la care a fost admisă fiica sa.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. B M cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Universtitatea Politehnica București, prin reprezentnat legal, cu sediul în Splaiul Independenței nr. 313, București.

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea petentei vizează admiterea fiicei sale în cadrul Universității Politehnice București și atitudinea reprezentantilor Universității cu privire la situația acesteia. În acest sens, petenta solicită sprijinul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în demersul său de înscriere a fiicei sale la facultate și sprijin pentru a obține o cameră în care să stea împreună cu ea.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Petenta atrage atenția asupra atitudinii reprezentanților Universității Politehnice București cu privire la situația fiicei sale precizând că urmare discuțiilor purtate cu aceștia, a decis să retragă dosarul fiicei sale. Față de această situație, petenta solicită sprijinul Consiliului pentru înscrierea la facultate a fiicei sale.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate cu nr. 11049 din 02.10.2007, formulată de petentă, în temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 1292 din 16.01.2008 a fost citată petenta. Prin adresa înregistrată cu nr. 1291 din 16.01.2008 a fost citat dl. Prof. Dr. C M Decan al Facultății de Inginerie și Managementul Sistemelor Tehnologice din cadrul Universității Politehnice București, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 12.02.2008. La termen, părțile nu s-au prezentat.

4.3. În vederea soluționării petiției, prin adresa înregistrată cu nr. 13343 din 25.10.2007, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere dnei. Prof. Ing. Dr. E A , Rector al Universității Politehnice București, referitor la aspectele sesizate în petiție. Prin adresa înregistrată cu nr. 13342 din 25.10.2007, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere dlui. Prof. Ing. Dr. C M Decan al Facultății de Inginerie și Managementul Sistemelor Tehnologice.

4.4. Prin adresa înregistrată cu nr. 17660 din 03.12.2007 reprezentanții Universității Politehnice din București au comunicat punctul de vedere cu privire la petiția formulată.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Petenta arată că în data de 18 iulie 2007 a înscris-o pe fiica sa, B S , la Facultatea de Inginerie și Managementul Sistemelor Tehnologice din cadrul Universității Politehnice București, admiterea realizându-se pe bază de dosare. Petenta arată că fiica sa este o persoană cu handicap gradul I, neputându-se deplasa, decât într-un fotoliu rulant. În urma selecției de dosare, fiica petentei a fost admisă, a plătit taxa de înscriere și ulterior, s-a prezentat în data de 27 septembrie 2007 la Universitate, pentru a obține repartizarea unei camere.

5.1.2. Prodecanul a sugerat petentei să discute cu dna. Rector E A . În cadrul discuției purtate, dna. Rector a precizat: “Doamnă, ai să ne înțelegem, copilul acesta nu are ce căuta în Politehnică” după care a subliniat faptul că “acest copil trebuie să urmeze alte facultăți în afară de politehnică”. După precizarea fiicei sale că “vrea să facă această facultate” i s-a răspuns “măi fetițo tu nu vezi cum ești, înțelege că nu poți să faci această facultate pentru că nu poți să lucrezi în uzină”.

5.1.3. Petenta arată că după o jumătate de oră dna. Rector a revenit împreună cu Decanul și au hotărât că acest copil nu are ce căuta în Politehnică deoarece “politehnica nu califică persoane cum ești tu, care nu poate să profeseze”.

5.1.4. Urmare acestei discuții, petenta arată că a plecat la Facultatea de Inginerie și Managementul Sistemelor Tehnologice, de unde a retras dosarul fetei, indicând motivul în cerere. În acest context, petenta solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării sprijin în demersul de înscriere la facultate și în vederea obținerii unei camere în care să stea împreună cu fiica sa, pentru ca acesta să poată urma facultatea la care a fost admisă.

Sușinerile Universității Politehnice București

5.2.1. Prin adresa înregistrată cu nr. 17660 din 03.12.2007, se arată că dna. B S , fiica petiționarei, a susținut examen de admitere la Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației din cadrul Universității Politehnice București, prezentând adeverința medicală nr. 267/2007 cu mențiunea clinic sănătos. În urma examenului, a obținut nota 2,10, nefiind admisă la Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației.

5.2.2. În luna septembrie, petenta a revenit și a înscris fiica la Facultatea de Ingineria și Managementul Sistemelor Tehnologice unde admiterea s-a făcut pe baza de dosar, fiind admisă, având la dosar adeverința care preciza „clinic sănătos”. Fiica, ulterior a completat formularul de cazare prin care a solicitat o cameră unde să fie cazată împreună cu mama sa. Prodecanul a explicat că nu are posibilitatea de a o caza împreună cu mama sa pe post de însoțitor, fiind îndrumată spre rectorat pentru a se aproba o cameră pentru familisti. La rectorat, i s-a explicat, în termeni politicoși, că ar fi bine dacă ar urma o facultate cu profil socio-uman, deoarece facultatea pe care a ales-o are numeroase laboratoare în care trebuie să învețe cu echipamente și utilaje dificil de utilizat în condițiile stării sale de sănătate, având în vedere diagnosticul de tetraplegie Cod boală G82-grav, I, cu asistent personal.

5.2.3. Se arată că în urma discuției cu rectorul Universității Andrei Șaguna din Constanța, petenta a fost anunțată că poate să fie primită în această Universitate, la forma de învățământ la distanță. După această discuție, petenta a luat dosarul de înscriere, a plecat și a organizat la Tulcea o conferință de presă în care a adus acuzații de discriminare.

5.2.4. La o săptămână, petenta și fiica ei, au fost invitate de rectorul Universității să viziteze laboratoarele facultății și să încerce să lucreze cu

echipamente specifice. La eveniment au participat reprezentanți ai presei, ai Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap. Petenta și fiica sa au înțeles că un asemenea program de studii nu poate fi urmat de o persoană cu un asemenea diagnostic.

5.2.5. Având în vedere că petenta nu a dorit să înscrie fiica la o instituție de învățământ privat, s-a identificat, prin discuții cu rectorul Universității Ovidius din Constanța, o soluție convenabilă în cadrul acestei unități de învățământ, la o specializare agreată de petentă și fiica acesteia. De asemenea, rectorul Universității Ovidius a oferit petentei și fiicei sale o cameră în căminele Universității.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director, reține potrivit înscrisurilor aflate la dosar și a sesizării, astfel cum este formulată, că petenta sesizează atitudinea reprezentanților Universității Politehnice București cu privire la situația fiicei sale precizând că urmare discuțiilor purtate cu aceștia, a decis să retragă dosarul fiicei sale. Față de această situație, petenta solicită sprijinul Consiliului pentru înscrierea la facultate a fiicei sale și pentru obținerea unei camere în vederea participării la cursuri.

7.1. **În drept**, analizând faptele reținute în acest caz, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

7.3. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

7.4. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

7.5. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

7.6. Colegiul Director reține că petenta sesizează în fapt, atitudinea reprezentanților Universității Politehnice București, în speță a dnei. Rector E A , care s-a aresat petentei și fiicei sale prin anumite afirmații, respectiv:

“Doamnă, ai să ne înțelegem, copilul acesta nu are ce căuta în Politehnică” după care a subliniat faptul că “acest copil trebuie să urmeze alte facultăți în afara de politehnică”. (vezi infra parag. 5.1.2.)

“măi fetițo tu nu vezi cum ești, înțelege că nu poți să faci această facultate pentru că nu poți să lucrezi în uzină”. (vezi infra parag. 5.1.2.)

“politehnica nu califică persoane cum ești tu, care nu poate să profeseze”. (vezi infra parag. 5.1.3)

În raport cu aceste aspecte se solicită sprijinul Consiliului pentru înscrierea la facultate a fiicei sale și pentru obținerea unei camere în vederea participării la cursuri.

7.7. Referindu-ne la afirmații care pot face obiectul unor plângeri deduse soluționării, astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, este necesară constatarea existenței/inexistenței afirmațiilor precum și examinarea întregului complex de împrejurări în care cuvintele au fost rostite. Astfel, utilizarea unor sintagme precum „tigan/țigani”, „rom/romi”, „homosexuali”, „sidos” „cioară/ciori”, „handicapat” etc., referitoare la anumite categorii de persoane trebuie analizate contextual raportate la întreg,

având în vedere modul și locul în care au fost făcute, motivul, declarațiile, articolele, publicațiile, titlul articolelor cât și conținutul acestora, punctele de vedere ale celor care le-au scris sau prezentat, modul și contextul în care au fost făcute precum și impactul, efectul acestora. (vezi în acest sens Hotărârea nr. 212 din 02.09.2005 privind folosirea expresiilor „homosexual”, Hotărârea nr.323 din 28.11.2005, privind afirmații de genul „romi expulzati din statele civilizate, din cauza infrațiunilor comise. Ei ne fac de râs...”, Hotărârea nr.9 din 17.01.2006 privind folosirea expresiilor „țigani”, Hotărârea nr. 165 din 06.06.2006 privind afirmații la adresa minorității maghiare, Hotărârea nr.251 din 07.06.2006 privind afirmații de genul „cioara”, Hotararea nr. 180 din 17.07.2007 privind expresii referitoare la „români de etnie romă”, Hotararea nr. 251 din 05.09.2007 privind sintagme precum „coloratură etnică”, „țigănci neaoșe” ori „bronzai”, Hotararea nr. 92 din 23.05.2007 privind expresia „țiganca asta împutită” și altele.)

7.8. Din acest punct de vedere, Colegiul Director reține că în contextul în care fiica petentei a completat formularul de cazare prin care a solicitat o cameră unde să fie cazată împreună cu mama sa, Prodecanul a explicat că nu are posibilitatea de a o caza împreună cu mama sa pe post de însoțitor, fiind îndrumată spre rectorat pentru a se aproba o cameră pentru familisti. La rectorat, i s-a explicat că ar fi bine dacă ar urma o facultate cu profil socio-uman, deoarece facultatea pe care a ales-o are numeroase laboratoare în care trebuie să învețe cu echipamente și utilaje dificil de utilizat în condițiile stării sale de sănătate, având în vedere diagnosticul de tetraplegie Cod boală G82-grav, I, cu asistent personal. (vezi infra parag. 5.2.2.)

În raport cu susținerile părților, Colegiul Director observă că este de necontestat faptul că între părți a avut loc o discuție cu privire la situația petentei și a fiicei sale, și în special, cu privire la condițiile specifice ale Facultății la care fiica petentei a fost admisă în urma selecției de dosare. În acest context, este evident, din susținerile părților, că discuțiile au vizat starea de sănătate a fiicei petentei corelativ cerințelor specifice de studiu în cadrul facultății în discuție, în mod deosebit faptul că există numeroase laboratoare în care trebuie să învețe cu echipamente și utilaje dificil de utilizat în condițiile diagnosticului fiicei petentei. (vezi infra parag. 5.2.2.)

7.9. Față de acest aspect, Colegiul Director reține din susținerile reprezentanților Universității Politehnice că la o săptămână după discuția în cauză, petenta și fiica ei, au fost invitate de rectorul Universității să viziteze laboratoarele facultății și să încerce să lucreze cu echipamente specifice. La eveniment au participat reprezentanți ai presei, ai Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap iar petenta și fiica sa au înțeles că un asemenea program de studii nu poate fi urmat de o persoană cu un asemenea diagnostic. (vezi infra parag. 5.2.4.) Colegiul Director observă că petenta nu face precizări cu privire la acest aspect, nici în scris, nici ulterior, la termenul stabilit, petenta neconfirmând acest aspect.

7.10. În raport de aceste constatări, Colegiul Director este de opinie că aspectele prezentate indică faptul că, în speță, corelativ stării de sănătate a fiicei petentei, condițiile de studiu și cerințele specifice de desfășurare a activităților în cadrul facultății la care era înscrisă, nu ar fi permis participarea acesteia în

condiții adecvate și corespunzătoare procesului educațional, în componenta aplicată, în raport cu diagnosticul acesteia, respectiv tetraplegie, cu grad de handicap grav - I, permanent, ce necesită protecție specială, cu asistent personal. (astfel cum rezultă din Certificatul de încadrare în grad de handicap, nr. 2691 din 01.11.2006, al dnei. B S)

7.11. Alăturat acestor constatări, Colegiul Director observă că petenta, din proprie inițiativă, a retras dosarul fiicei sale de la Facultate. Acest aspect nu este contestat de părți. (vezi infra parag. 5.2.3.) Însăși petenta arată: „am plecat la Facultatea de Inginerie și Managementul Sistemelor Tehnologice, unde mi-am retras dosarul, spunând în cerere de ce.” Colegiul Director observă că petenta justifică acest gest prin temerea manifestată ca la dosar să nu fie anexat ceva precizând: „L-am luat pentru că mi-a fost frică să nu fie altceva anexat la dosarul meu.” (vezi în acest sens infra parag. 5.1.4. și petiția nr. 11049 din 02.10.2007, astfel cum este formulată). Colegiul Director nu poate aprecia acest ultim aspect susținut de petentă, în lipsa oricăror informații relevante, cu privire la motivul în cauză.

7.12. Coroborat acestui aspect, Colegiul Director reține că, în exercitarea competențelor sale, este chemat să sprijine demersul petentei de a înscrie fiica sa la facultate și de a obține o cameră în care să stea împreună cu fiica sa. Colegiul Director ia act de susținerile reprezentanților Universității Politehnice București prin care arată că în urma discuției cu rectorul Universității Andrei Șaguna din Constanța, petenta a fost anunțat că poate să fie primită în această Universitate, la forma de învățământ la distanță. (vezi infra parag. 5.2.3.) Însă, având în vedere că petenta nu a dorit să înscrie fiica la o instituție de învățământ privată, s-a identificat, ulterior, prin discuții cu rectorul Universității Ovidius din Constanța, o soluție convenabilă în cadrul acestei unități de învățământ, la o specializare agreată de petentă și fiica acesteia. De asemenea, rectorul Universității Ovidius a oferit petentei și fiicei sale o cameră în căminele Universității. (vezi în acest sens infra parag. 5.2.5.) Astfel, susținerile reprezentanților Universității indică faptul că aceștia au depus diligențe pentru a sprijini petenta și fiica ei, având în vedere situația particulară a acestora. Din acest punct de vedere, în raport cu solicitările adresate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, competențele Colegiului Director sunt strict delimitate la constatarea și sancționarea faptelor prevăzute de O.G. nr. 137/2000, republicată, neputând iniția demersuri de înscriere a unor candidați la facultate ori obținerea de spații de locuit, în speță camere în cadrul căminelor studențești, pe perioada studiilor.

7.13. Raportat la obiectul petiției, Colegiul Director reține că discuțiile dintre petentă și reprezentanții Universității au fost de natură a permite anumite interpretări în sens larg, din partea petentei. Colegiul Director este de opinie că astfel de interpretări trebuie să fie circumscrise bunei credințe, însă în același timp, reprezentanții instituțiilor publice precum și cei ai instituțiilor de învățământ, trebuie să manifeste exigență și preocupare față de modul în care prezintă sau exprimă aprecieri ori afirmații publice față de anumite categorii de persoane, având în vedere principiul nediscriminării.

7.14. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratatând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

7.15. Corelativ la obiectul petiției, Colegiul Director observă că reprezentanții Universității și-au manifestat preocuparea față de situația particulară a fiicei petentei și în acest sens, astfel cum rezultă din susțineri, au fost depuse diligențe pentru a asigura că fiica petentei poate urma o facultate și obține un loc de cazare împreună cu mama sa, pentru a urma cursurile universitare la care s-a înscris.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate privind înscrierea la facultate și obținerea unui loc de cazare pentru petentă și fiica acesteia nu intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

2. Clasarea dosarului;

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

4. O copie a hotărârii se va transmite petentei B M , cu domiciliul în

5. O copie a hotărârii se va transmite Rectorului Universității Politehnica București, cu sediul în Splaiul Independenței nr. 313, București.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de**

discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

COMSA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 24.02.2008

Red. G.D., 3 Ex.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

